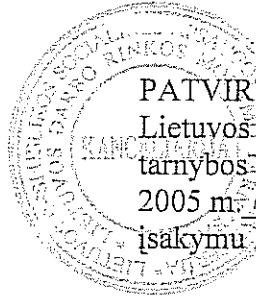

LIETUVOS DARBO RINKOS MOKYMO TARNYBA PRIE
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
 tarnybos direktoriaus

2005 m. vasario mėn. 2 d.
įsakymu Nr. V191-15

**SUSKYSTINTŲ DUJŲ PILSTYMO STOTIES
BALIONŲ PILDYTOJO
MOKYMO PROGRAMA**

Programos kodas : 260052242

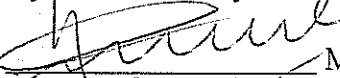
Suteikiama teisė dirbti suskystintų dujų pilstymo stoties balionų pildytoju

Minimalus išsilavinimas (kvalifikacija): šaltkalvis

Mokymo trukmė: 2 savaitės (78 val.)

PROGRAMA SUDERINTA:

Vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius

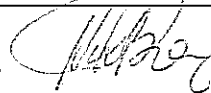
 M. PLUKTAS

2005 m. sausio mėn. 31 d.

Darbo rinkos profesinio mokymo ekspertų komisijos išvados:

Komisioms programoje atitinka bendruosius
darbo rinkos mokymo programos reikalavimus
Programoje tikslas mokyti suskystintų dujų
pilstymo stoties balionų pildytojus.

Komisijos pirmininkas

V. Baranauskas

2005 m. vasario mėn. 7 d.

PROGRAMOS APIBŪDINIMAS

Suskystintų dujų pilstymo stoties balionų pildytojo mokymo programa skirta mokyti asmenis, kurie pildys suskystintų dujų balionus suskystintų dujų pilstymo stotyse (postuose).

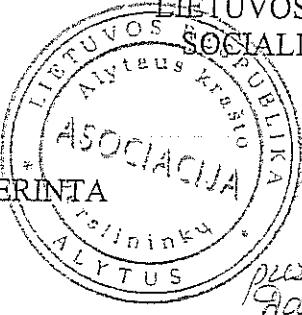
Programos tikslas – suteikti žinių apie suskystintas dujas, jų savybes, sprogstamumą, suskystintų dujų pilstymo stotis, jų įrenginius, suskystintų dujų balionus, išmokyti saugiai užpildyti balionus dujomis.

Asmenys, kurie mokosi, kad įsigytų suskystintų dujų pilstymo stoties balionų pildytojo kvalifikaciją, turi turėti šaltkalvio kvalifikaciją, turi būti sveiki ir ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus.

Mokymo programos trukmė – 78 val.

Mokymo programos įsisavinimas ir įgytos žinios vertinamos egzamino (atestavimo) metu. Žinios vertinamos 10 balų sistema. Jei mokinio žinios įvertinamos ne mažiau kaip 7 balais, jam išduodamas atestavimo pažymėjimas ir pažymėjimas (kodas 1114).

LITUVOS DARBO RINKOS MOKYMO TARNYBA PRIE
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

SUDERINTA
2005 m. balandžio mėn. 14 d.
Alvydas Kraso
Asociacija
puo. darbuotojų sveikata
Alia Matulienė

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
 tarnybos direktorius
2005 m. vasario mėn. 2 d.
išakymu Nr. V191-15

ĮGYJAMA KOMPETENCIJA

Baigęs šią programą asmuo žinos:

1. Pagrindines norminių aktų, reglamentuojančių naftos dujų įrenginių eksploatavimą, nuostatas.
2. Savo pareigas, teises ir atsakomybę.
3. Suskystintų dujų pilstymo stočių technologinę schemą, naudojamų įrenginių eksploatavimo ir saugaus darbo instrukcijas.
4. Dujų pilstymo stočių įrenginių paskirtį, konstrukciją, veikimo principus.
5. Suskystintų dujų balionų konstrukciją.
6. Suskystintų dujų balionų įtaisų veikimo principus.
7. Suskystintų dujų balionų eksploatavimo instrukcijas.
8. Suskystintų dujų balionų užpildymo dujomis technologiją, reikalingą dokumentaciją.
9. Pavojingų darbų su dujomis atlikimo tvarką, reikalavimus personalui, saugos reikalavimus, darbų dokumentaciją.
10. Pavojus ir riziką, atliekant pareiginiuose nuostatuose numatytus darbus.
11. Reikalavimus įrankiams, kurie naudojami eksploatuojant suskystintų dujų balionus, suskystintų dujų pilstymo stoties įrenginius.
12. Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, atliekant pareiginiuose nuostatuose numatytus darbus.
13. Gaisrinės saugos reikalavimus, pirmines gaisro gesinimo priemones ir būdus.
14. Higienos reikalavimus.

Baigęs šią programą asmuo mokės ir sugebės:

1. Teisingai ir saugiai eksploatuoti suskystintų dujų balionų pilstymo stoties įrenginius, įtaisus, prietaisus.
2. Užpildyti balionus dujomis, paruošti reikiamą dokumentaciją.
3. Nustatyti ir įvertinti riziką darbe ir imtis prevencijos priemonių savo kompetencijos ribose.
4. Veikti ekstremaliose situacijose.
5. Laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų, pilstant suskystintas dujas į balionus.
6. Naudotis asmeninėmis ir kolektyvinėmis apsaugos priemonėmis.
7. Naudotis gaisrinės saugos ir gaisrų gesinimo priemonėmis.
8. Teikti pirmąją pagalbą nukentėjusiems.

LIETUVOS DARBO RINKOS MOKYMO TARNYBA PRIE
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos direktorius
2004 m. vasario mėn. 2 d.
įsakymu Nr. V(9)-15

MOKYMO PLANAS

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Skiriama valandų		
		Iš viso	Teorijai	Praktikai
1	Įvadas į profesiją	8	8	
2.	Suskystintų dujų pilstymo stoties įrenginiai	14	14	
3.	Kontrolės matavimo priemonės	7	6	1
2.	Suskystintų dujų balionai	13	7	6
3.	Suskystintų dujų balionų pildymas dujomis	14	10	4
4.	Pavojingi darbai su dujomis	8	6	2
5.	Darbuotojų sauga ir sveikata	14	14	
Viso:		78	65	13

Baigiamajam žinių patikrinimui skiriama iki 30 min. kiekvienam egzaminuojamam asmeniui.

REIKALINGOS MOKYMUI SĄLYGOS

1. REIKALAVIMAI MOKYMO BAZEI:

1. Teoriniam mokymui:

1. Mokymo klasė, aprūpinta plakatais, skaidrėmis su:
 - suskystintų dujų pilstymo stoties technologine schema, 5 vnt.,
 - suskystintų dujų baliono, jo ventilio, vožtuvo konstrukcija, 5 vnt.,
 - balionų pildymo suskystintomis dujomis technologine schema, 5 vnt.,
2. Norminių dokumentų, nurodytų literatūros sąrašė komplektas, 5 vnt.
3. Technologinės dokumentacijos pavyzdžių komplektas, 5 vnt.
4. Mokomosios medžiagos santrauka dėstytojui.
5. Klausimai ir užduotys savarankiškai besimokantiems asmenims.
6. Projektorius.
7. Mokyklinė lenta, ekranas.
8. Mokymo klasėje praktiniams užsiėmimams turi būti:
 - manometrai,
 - suskystintų dujų balionas,
 - baliono ventiliai,
 - dujotiekio vamzdžių, pildymo žarnų pavyzdžiai.
9. Saugos darbe mokymui asmeninių apsaugos priemonių pavyzdžiai:
 - žarninė dujokaukė,
 - apsauginiai akiniai,
 - priemonės rankoms apsaugoti,
 - apsauginiai darbo drabužiai.

2. Praktiniam mokymui:

Įmonė, turinti veikiančią suskystintų dujų pilstymo stotį arba postą su :

- balionų pildymo dujomis įrenginiu,
- suskystintų dujų priėmimo ir laikymo rezervuaru,
- kolonėle suskystintų dujų išpylimui iš autocisternų,
- svarstyklėmis dujų balionų svėrimui,
- suskystintų dujų balionų sandėliu.

Praktinis mokymas įmonėje organizuojamas ne didesnei kaip 10 žmonių grupei. Vienoje darbo vietoje gali mokytis ne daugiau kaip 2 asmenys.

REIKALAVIMAI MOKYMO PERSONALUI

Pedagogų kvalifikacija turi atitikti LR Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintus bendruosius kvalifikacinius reikalavimus:

- turi turėti ne žemesnį kaip aukštesnįjį techninį išsilavinimą;
- turi turėti ne mažesnį kaip 1 metų darbo stažą darbuotojų saugos ir sveikatos srityje;
- turi turėti galiojančias suskystintų dujų balionų sandėlininko bei elektros, dujų ir vandens tiekimo įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialisto atestacijas;
- turi žinoti pedagogikos ir pedagoginės psichologijos pagrindus, suaugusiųjų mokymo specifiką.

Pagal išvardintus reikalavimus pedagogų kvalifikacijai darbo rinkos profesijos mokytojai, dėstytojai ir praktinio mokymo instruktoriai privalo atestuotis ne vėliau kaip per vienerius metus nuo įsidarbinimo mokymo įstaigoje pradžios. Pedagoginė atestacija atliekama vadovaujantis darbo rinkos profesijos mokytojų atestacijos nuostatais.

REKOMENDUOJAMOS LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. R. Jarmokas "Pramonės ir komunalinių – buitinių įmonių dujų ūkio įrengimai ir jų eksploatavimas".
2. N.L.Staskevič, D.j.Vigdorčik "Suskystintų angliavandenilinių dujų žinynas"
3. Norminiai dokumentai:
 - LR darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas;
 - Darbo kodeksas;
 - suskystintų naftos dujų įrenginių eksploataavimo taisyklės;
 - suskystintų angliavandenilinių dujų tiekimo vartotojams taisyklės;
 - slėginių indų naudojimo taisyklės;
 - LR potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymas;
 - sritis norminis dokumentas "Dujų sistema. Pavojingi darbai su dujomis. Funkciniai ir saugos reikalavimai";
 - darbuotojų, dirbančių potencialiai sprogiroje aplinkoje, saugos nuostatai;
 - nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatai;
 - bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės;
 - suskystintų dujų pilstymo stoties balionų pildytojo pareiginė instrukcija;
 - profesinės rizikos vertinimo nuostatai.

LIETUVOS DARBO RINKOS MOKYMO TARNYBA PRIE
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos direktorius

2004 m. vasario mėn. 2 d.
įsakymu Nr. V(9)-15

ATSKIRŲ MOKYMO DALYKŲ PROGRAMA

TEORINIS MOKYMAS

Eil. Nr.	Dalykų ir temų pavadinimas	Skiriama valandų		
		Iš viso	Teorijai	Praktikai
1.	Įvadas į profesiją	8	8	-
1.1.	Dujinis kuras, jo reikšmė. Dujinio kuro privalumai ir trūkumai. Dujų ūkio priežiūros kontrolė.	2	2	-
1.2.	Suskystintų dujų gavimas, savybės, poveikis žmogui. Suskystintų dujų ir oro mišinio sprogstamumas. Dujų odoravimas.	2	2	-
1.3.	Suskystintų dujų dujotiekių vamzdžiai, gumuoto audinio žarnos. Technologinių vamzdynų sandarumo tikrinimas. Pildymo žarnų periodinio tikrinimo ir bandymo tvarka.	3	3	-
1.4.	Suskystintų dujų pilstymo stoties balionų pildytojo pareigos, teisės, atsakomybė.	1	1	-
2.	Suskystintų dujų pilstymo stoties įrenginiai	14	14	-
2.1.	Suskystintų dujų pilstymo stoties technologinė schema.	1	1	-
2.2.	Dujų išpylimo estakada. Sunkiųjų nuosėdų ir dujų likučio išpylimo iš balionų įrenginiai. Balionų išgarinimas.	4	4	-
2.3.	Ventilių išsukimo staklės. Balionų remonto ir bandymo įrenginiai.	2	2	-
2.4.	Karuselinis dujų pildymo agregatas, jo konstrukcija, veikimas, būdingi gedimai.	3	3	-
2.5.	Balionų transportavimo konvejeris, jo eksploatacija. Rezervuarų parko įrengimas. Siurblių – kompresorių skyrius. Pakrovimo – iškrovimo aikštelė.	4	4	-
3.	Kontrolės matavimo prietaisai	7	6	1
3.1.	Kontrolės – matavimo prietaisų paskirtis, klasifikavimas, parinkimas. Prietaisų valstybinis tikrinimas.	2	2	-
3.2.	Manometrai: skystiniai, spyruokliniai, membraniniai, registruojantys, diferencialiniai. Jų konstrukcija, parinkimas.	2	1	1
3.3.	Svarstyklės, jų priežiūra, derinimas, periodinė patikra.	1	1	-
3.4.	Dujų analizatoriai ir indikatoriai. Jų konstrukcija, veikimas.	1	1	-
3.5.	Automatiniai uždujinimo signalizatoriai. Jų konstrukcija, veikimas.	1	1	-

4.	Suskystintų dujų balionai	13	7	6
4.1.	Reikalavimai balionams pagal Slėginių indų naudojimo taisyklės. Balionų konstrukcija. Balionų pasas.	5	3	2
4.2.	Balionų ventiliai. Jų konstrukcija, veikimas, būdingi gedimai, jų šalinimas.	2	1	1
4.3.	Balionų apžiūros ir bandymo terminai. Atidavimo remontui ir priėmimo po remonto tvarka. Tuščių ir pilnų balionų sandėliavimas.	6	3	3
5.	Suskystintų dujų balionų pildymas dujomis	14	10	4
5.1.	Balionų paruošimas užpildymui dujomis. Išorinis balionų patikrinimas. Dujų likučio balione nustatymas. Sugadintų balionų priėmimas.	6	4	2
5.2.	Balionų pildymo dujomis technologinė instrukcija.	1	1	-
5.3.	Kontrolinis balionų svėrimas. Nominalus suskystintų dujų balionų svoris, leidžiami nukrypimai. Balionų hermetiškumo patikrinimas. Pripildytų balionų registracija.	4	2	2
5.4.	Sunkiųjų nuosėdų iš balionų išpylimas. Balionų išgarinimas.	2	2	-
5.6.	Portatyvinių balionų pildymas dujomis	1	1	-
6.	Pavojingi darbai su dujomis	8	6	2
6.1.	Pavojingi darbai su dujomis, pagrindiniai terminai ir apibrėžimai.	2	2	-
6.2.	Pavojingų darbų su dujomis klasifikavimas, jų atlikimo tvarka, reikalavimai darbuotojų kvalifikacijai paskyros – leidimai.	4	2	2
6.3.	Suskystintų dujų pilstymo darbai. Dujų išpylimas iš sugedusių ar perpildytų balionų, kondensato, vandens, dujų likučio išpylimas iš balionų.	2	2	-
7.	Darbuotojų sauga ir sveikata	14	14	-
7.1.	LR darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas, jo paskirtis, pagrindinės sąvokos.	1	1	-
7.2.	Darbuotojų mokymas, instruktavimas, atestavimas. Darbuotojų atsakomybė už saugos darbe norminių aktų nevykdymą	1	1	-
7.3.	Nelaimingi atsitikimai darbe, jų rūšys, tyrimas. Draudimas nuo nelaimingų atsitikimų.	2	2	-
7.4.	Pagrindiniai darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai suskystintų dujų pilstymo stotyse, priešgaisrinė sauga. Gaisrai ir avarijos dujų pilstymo stotyse, jų prevencija. Profesinė rizika.	4	4	-
7.5.	Asmeninės ir kolektyvinės apsaugos priemonės, jų laikymas, saugojimas. Pirmoji pagalba nukentėjusiems	3	3	-
7.6.	Darbo teisė: darbo sutartys, darbo apmokėjimas, darbo ir poilsio laikas, atostogos.	1	1	-
7.7.	Darbo higiena.	2	2	-
Viso:		78	65	13

LIETUVOS DARBO RINKOS MOKYMO TARNYBA PRIE
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos direktorius
2004 m. vasario mėn. 2 d.
įsakymu Nr. V191-15

PRAKTINIS MOKYMAS

Eil. Nr.	Darbų pavadinimas	Skiriama valandų
1.	Manometrai, jų konstrukcija, veikimas	1
2.	Suskystintų dujų balionų konstrukcijos nagrinėjimas.	2
3.	Suskystintų dujų baliono ventilio konstrukcijos ir veikimo nagrinėjimas.	1
4.	Balionų rūšiavimas, atidavimas remontui, priėmimas po remonto, tuščių, pilnų ir sugadintų balionų sandėliavimas.	3
5.	Balionų paruošimas pildymui dujomis, dujų likučio balione nustatymas. Sunkiųjų nuosėdų iš balionų išpylimas.	2
6..	Balionų svėrimas, pripildytų balionų registravimas, svarstyklės.	2
7.	Pavojingi darbai su dujomis. Paskyros – leidimai, jų pildymas.	2
Iš viso:		13

BAIGIAMASIS ŽINIŲ, MOKĖJIMŲ TIKRINIMAS IR VERTINIMAS

Baigiamasis žinių patikrinimas organizuojamas, vadovaujantis Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendraisiais nuostatais.

Suskystintų dujų pilstymo stoties balionų pildytojo atestuoja mokymo institucijos (įstaigos) vadovo įsakymu sudaryta ne mažiau kaip trijų asmenų atestacijos komisija. Komisijos nariai turi turėti ne mažesnę kaip 3 metus darbo stažą darbuotojų saugos ir sveikatos srityje. Komisijos pirmininku mokymo institucijos (įstaigos) vadovas skiria vieną iš komisijos narių.

Atestacinė komisijos sudėtyje privalo būti įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialistas, asmuo, turintis galiojantį Degių dujų sistemų eksploatavimo vadovo tos pačios rūšies potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros meistro pažymėjimą, valstybinis darbo inspektorius arba tos pačios potencialiai pavojingų įrenginių kategorijos įgaliotos įrenginių techninės būklės tikrinimo įstaigos specialistas.

Dėstytojas, vykdęs mokymą egzaminuojamoje grupėje, egzamine dalyvauja be sprendžiamojo balso.

Atestacijos metu tikrinamos teorinės žinios ir vertinama praktinė užduotis. Mokinys turi atsakyti į 3 bilieto klausimus, parengtus pagal šaltkalvio dujų balionų keitėjo mokymo programą. Praktinis mokymas įvertinamas, mokiniui atliekant nurodytą praktinę užduotį.

Komisija atskirai vertina teorinę ir praktinę atestacijos dalį. Asmenims, kurių teorinių žinių ir praktinės užduoties įvertinimai yra ne žemesni kaip 7 balai pagal 10 balų sistemą, išduodamas mokymo programos baigimo pažymėjimas (kodas 1114) ir atestacijos pažymėjimas.

Atestuojamojo žinias įvertinus nepatenkinamai, leidžiama pakartotinai jas tikrinti ne anksčiau kaip po dviejų savaičių.

Rekomenduojamos praktinės užduotys:

1. Praktiškai parodyti manometro konstrukciją ir veikimą.
2. Praktiškai parodyti baliono konstrukciją.
3. Paaiškinti ir parodyti suskystinto dujų baliono ventilio konstrukciją ir veikimo principą.
4. Sandėlyje išrūšiuoti ir sukrauti tuščius, pilnus ir sugadintus balionus (10 vnt.).
5. Dujų pilstymo stotyje (poste) paruošti suskystintų dujų balionus pripildymui dujomis (10 vnt.).
6. Išpilti dujas iš perpildyto baliono.
7. Pasverti ir patikrinti 5 vnt. į sandėlį priduodamų suskystintų dujų balionų. Užpildyti reikiamą dokumentaciją.
8. Užpildyti paskirą – leidimą pavojingiems darbams su dujomis.